

**Utrecht
University**

De WAMCA versus AVG?

Een onderzoek naar verenigbaarheid van de
ontvankelijkheidsvereisten en het 'Opt-out' mechanisme
van de WAMCA met de AVG

Student: Berend Verberne (2515865)

Begeleider: J. R. Torenbosch

Datum: 17 juni 2026

Woorden: 7801

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1.....	3
1.1 Aanleiding.....	3
1.2 Onderzoeksvraag.....	4
1.3 Deelvragen	4
1.4 Afbakening.....	4
1.5 Methode.....	5
1.6 Leeswijzer.....	6
Hoofdstuk 2.....	7
2.1 Inleiding.....	7
2.2 Het recht op schadevergoeding ex art. 82 AVG	7
2.3 Vertegenwoordiging en collectieve actie ex art. 80 AVG	8
2.4 Richtlijn representatieve vorderingen voor consumenten	10
2.5 Doeltreffendheidsbeginsel.....	11
2.6 Tussenconclusie	11
Hoofdstuk 3.....	13
3.1 Inleiding.....	13
3.2 Doelstellingen van de WAMCA: bescherming versus efficiëntie	13
3.3 De zware ontvankelijkheidstoets	13
3.4 Het opt-outmechanisme	16
3.5 Tussenconclusie	17
Hoofdstuk 4.....	18
4.1 Inleiding.....	18
4.2 De botsing 1: Mogen lidstaten strengere ontvankelijkheidseisen stellen?	18
4.3 De botsing 2: Het opt-outmechanisme bij schadevergoeding.....	19
4.4 Tussenconclusie	23
5. Conclusie	25
Literatuurlijst	27
Jurisprudentielijst	30
Bijlage I Relevante wetsbepalingen	31
Bijlage II AI logboek.....	33

Hoofdstuk 1

1.1 Aanleiding

We leven in een digitale samenleving waarin vrijwel iedereen, zowel gewild als ongewild, data met elkaar deelt. Deze data betreffen onder meer gegevens over eigen persoon en identiteit en gegevens over andere personen. Bij verwerking van deze persoonsgegevens door bijvoorbeeld sociale mediabedrijven, werkgevers of overheidsinstanties gelden strikte regels ingevolge de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).¹

De naleving van de AVG door organisaties is in de praktijk echter vaak gebrekkig. Bekende voorbeelden zijn de toeslagenaffaire en het GGD-datalek in 2021.² Ook door gebrekkigheid of ontbreken van beleid bij private ondernemingen betreft cyberaanvallen is het aantal datalekken in 2024 gestegen naar 1.430, waarbij in totaal naar schatting bijna 5 miljoen mensen slachtoffer zijn geworden van een datalek.³

Als gevolg van onrechtmatige verzameling, verwerking of openbaarmaking van persoonlijke informatie kunnen slachtoffers schade lijden.⁴ Slachtoffers hebben op grond van art. 82 AVG jegens de verwerkingsverantwoordelijke⁵ of verwerker⁶ het recht op vergoeding van de geleden materiële of immateriële schade. Bij AVG-schendingen is echter veelal sprake van geringe ‘strooischade’: schade die verspreid is over een grote groep mensen, waarbij de schade per individu klein is.⁷ Aangezien de kosten en inspanning van een individuele procedure vaak niet opwegen tegen de relatief lage vergoeding, biedt art. 80 AVG de mogelijkheid tot het instellen van collectieve vorderingen.⁸

In Nederland is het sinds de invoering van de Wet afwikkeling massaschade in collectieve actie (WAMCA, art. 3:305a BW) in 2020 mogelijk collectief schadevergoeding te vorderen.⁹ De WAMCA stelt echter hoge ontvankelijkheidsvereisten aan belangenorganisaties op het gebied van representativiteit, gelijksoortigheid van belangen en financiële governance (paragraaf 3.3).¹⁰ Hiermee werpt de WAMCA hogere drempels op dan de AVG, die slechts vereist dat een organisatie op geldige wijze is opgericht zonder winstoogmerk, het algemeen belang dient en actief is op het gebied van privacyrechten.¹¹ Daarnaast hanteert de WAMCA voor Nederlandse betrokkenen een ‘opt-out’ systeem, waarbij zij automatisch aan de procedure gebonden zijn, tenzij zij zich uitdrukkelijk onttrekken van de procedure door schriftelijk verzoek in te dienen.¹² Het is onduidelijk of op grond van art. 80 AVG, gezien de opt-out werking, via de WAMCA collectief schadevergoeding kan worden gevorderd.¹³ Daarnaast speelt de Europese Richtlijn

¹ Artikel 2 AVG.

² AP 2024a, p. 2.

³ AP 2024b, p. 9.

⁴ HvJ EU 14 december 2023, C-340/21, ECLI:EU:C:2023:986, rov. 80 (*VB/Natsionalna agentsia za prihodite*).

⁵ Een natuurlijke persoon of rechtspersoon die, alleen of met anderen, ‘het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt’ (art. 4, onder 7 AVG); dit begrip wordt ruim uitgelegd, zie HvJ EU 13 mei 2014, C-131/12, ECLI:EU:C:2014:317, rov. 34 (*Google/Spain*).

⁶ Degene die ‘ten behoeve van de verwerkingsverantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt’ (art. 4, onder 8).

Voor de verwerker geldt een minder strikt regime, zie de tweede volzin van art. 82, tweede lid AVG.

⁷ Van der Linden & Walree 2018, p. 107.

⁸ Van der Linden & Walree 2018, p. 110.

⁹ WODC 2025, p. 30.

¹⁰ Artikel 3:305a lid 1-5 BW.

¹¹ Rb. Rotterdam 23 juli 2025, ECLI:NL:RBROT:2025:9088, rov. 8.1-8.2 (*SDBN/Amazon*).

¹² Van Boom, Katan & Lemstra 2025, par. 10.1.

¹³ Saarloos & Knap 2023, p. 23.

representatieve vorderingen (RRV) een cruciale rol in dit debat, omdat deze richtlijn lidstaten juist verplicht om collectief schadeverhaal voor privacyschendingen mogelijk te maken en daarbij expliciet ruimte laat voor een opt-outsysteem.¹⁴

Deze onzekerheden betreft nadere ontvankelijkheidseisen en verenigbaarheid van het opt-outmechanisme met art. 80 AVG kwamen aan bod in de zaak Stichting Data Bescherming Nederland (SDBN) tegen Amazon.¹⁵ De Rechtbank Rotterdam achtte deze kwesties vragen voor het Unierecht en kondigde in haar tussenvonnis van 13 november 2024 aan prejudiciële vragen te zullen stellen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ EU).¹⁶ De prejudiciële vragen zijn vervolgens formeel geformuleerd en gesteld in het tussenvonnis van 23 juli 2025.¹⁷ Het besluit om prejudiciële vragen te stellen maakt dit een actueel juridisch spanningsveld en vormt directe aanleiding voor dit onderzoek.

1.2 Onderzoeksvraag

In hoeverre zijn de ontvankelijkheidseisen over gelijksoortige belangen, governance, financiering en representativiteit en het ‘opt-out’ mechanisme van de WAMCA (art. 3:305a BW) verenigbaar met het recht op collectieve schadevergoeding (art. 82 jo. 80 AVG) bij AVG-schendingen, mede gelet op de Richtlijn representatieve vorderingen?

1.3 Deelvragen

1. Welke eisen stelt het Unierecht aan de collectieve uitoefening van het recht op schadevergoeding (art. 82 jo. 80 AVG), mede gelet op de Richtlijn representatieve vorderingen?
2. Wat is het procedurele kader van de WAMCA (art. 3:305a BW) bij het indienen van een collectieve massaschadeclaim?
3. In hoeverre is de WAMCA verenigbaar met de AVG op het gebied van ontvankelijkheidsvereisten en het opt-outmechanisme?

1.4 Afbakening

In dit onderzoek zal het begrip ‘schade’ niet uitvoerig worden behandeld. In verband met de haalbaarheid van deze scriptie zal ervan worden uitgegaan dat er sprake is van schade in de zin van de AVG.

Daarnaast wordt de RRV voor consumenten niet volledig besproken. Slechts de onderdelen die direct relevant zijn voor de beantwoording van de onderzoeksvraag, in het bijzonder de invloed van de implementatie van deze richtlijn op de verhouding tussen de AVG en het nationale recht, worden behandeld.

¹⁴ Richtlijn (EU) 2020/1828 van het Europese Parlement en de Raad van 25 november 2020 betreffende representatieve vorderingen ter bescherming van de collectieve belangen van consumenten en tot intrekking van Richtlijn 2009/22/EG; Katan & Barbiers, p. 172.

¹⁵ Rb. Rotterdam 13 november 2024, ECLI:NL:RBROT:2024:11322 (*Amazon*).

¹⁶ Rb. Rotterdam 13 november 2024, ECLI:NL:RBROT:2024:11322, rov. 26 (*Amazon*).

¹⁷ Rb. Rotterdam 23 juli 2025, ECLI:NL:RBROT:2025:9088, rov. 7 (*SDBN/Amazon*).

Verder zal in verband met omvang van deze scriptie niet de gehele procedure van de WAMCA worden besproken. De nadruk ligt op de ontvankelijkheidseisen die de WAMCA stelt aan belangenorganisaties die de AVG niet stelt. Dit betreft enerzijds het hanteren van een opt-outsysteem, en anderzijds de strengere ontvankelijkheidseisen die de WAMCA (in tegenstelling tot de AVG) aan belangenorganisaties stelt op het gebied van representativiteit, gelijksoortigheid van belangen en financiële governance.

1.5 Methode

Om de onderzoeksvraag en de onderliggende deelvragen te beantwoorden, is primair gebruikgemaakt van een rechtsdogmatische onderzoeksmethode. Deze methode houdt in dat het geldende positieve recht systematisch wordt beschreven, geanalyseerd en geïnterpreteerd aan de hand van wetgeving, parlementaire geschiedenis, jurisprudentie en literatuur, om zo een antwoord te formuleren op een normatieve rechtsvraag.¹⁸ Deze methode is geschikt voor het onderzoek, omdat het onderzoek draait om de juridische botsing tussen Europese regels (AVG en RRV) en de nationale WAMCA. Aan de hand van wetgeving en belangrijke rechtspraak, zoals het *Meta*-arrest en de *SDBN/Amazon*-zaak, worden deze knelpunten in kaart gebracht.

Daarnaast is het onderzoek aangevuld door een analyse van informatie uit evaluatierapporten. Door deze analyse is de werking van de praktijk in kaart gebracht waardoor de werking van het nationale recht getoetst kan worden aan de maatstaven van het Unierecht.

Literatuuronderzoek en zoekstrategie

De primaire bron voor wetenschappelijke literatuur was het juridische zoeksystemen InView en Legal Intelligence, waar algemene bronnen op Legal Intelligence te vinden was en specifieke artikelen op InView. Hierbij zijn de volgende zoektermen en combinaties gehanteerd: "AVG en WAMCA" en "Art. 82 AVG en WAMCA".

De resultaten uit deze zoekopdrachten boden inzicht in de werking van het Unierechtelijke recht op schadevergoeding in relatie tot de nationale procedurele eisen van de WAMCA. Door het nagaan van verwijzingen en citaties in de gevonden artikelen is aanvullende relevante literatuur verzameld, waaronder diepgaande analyses over de implementatie van artikel 80 AVG en de RRV.

Jurisprudentie en rapporten

Het verzamelen van relevante rechtspraak is voornamelijk gedaan uit verwijzingen van artikelen en boeken. Daarnaast is via Google Scholar gezocht naar rapportages van de AP en de WODC. De focus lag hierbij op rapporten betreft de naleving van de AVG en de werking van de WAMCA. Autoriteit Persoonsgegevens (AP): De *Datalekkenrapportage 2024* is gebruikt om de maatschappelijke aanleiding en de omvang van AVG-schendingen te onderbouwen. WODC: Het rapport *5-jaar evaluatie WAMCA* was nuttig om een algemeen begrip te krijgen van de werking van de WAMCA en vervolgens de geïdentificeerde knelpunten in de huidige rechtspraktijk te zien. Uitspraken om als praktijkvoorbeeld te gebruiken waren hier ook goed te vinden.

¹⁸ Van Boom 2015, p. 124.

Het gebruik van AI in deze scriptie is beperkt. Het is hoofdzakelijk gebruik voor vormgeving. Zie voor de in- en output van AI de bijlage ‘AI-logboek’.

1.6 Leeswijzer

Na het inleidende hoofdstuk zal in hoofdstuk 2 de eisen van het Unierecht uiteen worden gezet. Het recht op schadevergoeding en collectieve vordering op grond van de AVG wordt geanalyseerd. Tevens wordt in dit kader de verplichting van de RRV tot het bieden van een effectief collectief schade instrument geanalyseerd en hoe de doeltreffendheidseis de effectieve handhaving van de AVG waarborgt.

Vervolgens bespreekt hoofdstuk 3 het nationale kader. Hierin wordt geanalyseerd welke (zwaardere) eisen de WAMCA stelt aan de ontvankelijkheid van belangenorganisaties die namens gedupeerden optreden. Daarnaast wordt de werking van het opt-outmechanisme van de WAMCA uitgelegd. Hierbij worden de twee momenten besproken waarop belanghebbenden kunnen uitstappen, evenals de juridische gevolgen van zo'n 'opt-out'.

Hoofdstuk 4 vormt de kern van dit onderzoek en behandelt het vraagstuk in hoeverre de zware ontvankelijkheidsvereisten en het opt-outmechanisme van de WAMCA verenigbaar zijn met de AVG. In dit hoofdstuk wordt de juridische botsing tussen beide regelingen in de praktijk geanalyseerd aan de hand van de prejudiciële vragen in de recente *SDBN/Amazon*-zaak.

Het concluderende hoofdstuk wordt gereserveerd voor de integrale beantwoording van de hoofdvraag. Hierin wordt een finaal oordeel gevormd over de verenigbaarheid van de ontvankelijkheidsvereisten en het opt-outmechanisme van de WAMCA met de AVG.

Hoofdstuk 2

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt eerst het kader van het recht op schadevergoeding ex art. 82 AVG in paragraaf 2.2 uiteengezet en vervolgens in paragraaf 2.3 de mogelijkheid om dit recht collectief uit te oefenen via art. 80 AVG. Ook wordt er in paragraaf 2.4 ingegaan op de Unierechtelijke verplichtingen vanuit de RVV en in paragraaf 2.5 op het doeltreffendheidsbeginsel. Daarna wordt er antwoord gegeven op de deelvraag.

2.2 Het recht op schadevergoeding ex art. 82 AVG

Artikel 82 lid 1 AVG bepaalt dat eenieder die materiële of immateriële schade heeft geleden ten gevolge van een inbreuk op de verordening, het recht heeft op schadevergoeding van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker.¹⁹ De doelstelling van de AVG is het waarborgen van de grondrechten en fundamentele vrijheden van natuurlijke personen, en in het bijzonder het recht op bescherming van persoonsgegevens.²⁰ Hoewel deze bepaling primair de burger dient, wordt private aansprakelijkheidstelling inmiddels ook als een essentieel mechanisme voor de handhaving van de AVG gezien.²¹ De private handhaving kan publiekrechtelijke handhaving door de AP aanvullen en ondersteunen.²²

Voor het ontstaan van een recht op vergoeding ex artikel 82 moet volgens vaste rechtspraak van het HvJ EU aan drie cumulatieve vereisten worden voldaan: een inbreuk op de verordening, het bestaan van schade en causaal verband tussen de inbreuk en de schade.²³ Een inbreuk ontstaat wanneer verwerkers en verwerkingsverantwoordelijken niet voldoen aan de gestelde eisen voor rechtmatige verwerking van persoonsgegevens, of wanneer rechten van de betrokkene niet worden gerespecteerd.²⁴ Typische inbreuken zijn *phishing*, *hacking* of andere vormen van *cybercrime*.²⁵ Uit onderzoek van de AP blijkt echter dat inbreuken vaak als gevolg van slordigheid en kennisgebrek ontstaan.²⁶ Ten aanzien van aansprakelijkheid kent artikel 82 lid 3 AVG een systeem van schuldaansprakelijkheid waarbij verwijtbaarheid wordt vermoed, tenzij de aangesproken partij bewijst dat de schade haar niet kan worden toegerekend.²⁷ Daarnaast moet er sprake zijn van materiële of immateriële schade.²⁸ Het begrip ‘schade’ moet worden uitgelegd ‘in het licht van de rechtspraak van het Hof van Justitie, op een wijze die ten volle recht doet aan de doelstellingen van deze verordening’ en dat zij ‘volledig en daadwerkelijk’ moet worden vergoed.²⁹ In lijn met de doelstelling van de AVG heeft recht op schadevergoeding uitsluitend een compensatoir karakter: het recht heeft geen punitieve of

¹⁹ Tjeenk Willink, in: *T&C Privacy- en gegevensbeschermingsrecht*, art. 82 AVG, aant. 1 (online, bijgewerkt 1 januari 2026).

²⁰ Engelhard 2019, p. 193.

²¹ Van der Linden & Walree 2018, p. 108.

²² Van der Linden & Walree 2018, p. 108.

²³ Pool, aant. 2.1; bevestigd in HvJ EU 4 mei 2023, C-300/21, ECLI:EU:C:2023:370, rov. 75, 85 en 146 (*UI/Österreichischer Post AG*).

²⁴ Artikel 6 AVG.

²⁵ Engelhard 2019, p. 192.

²⁶ Rb. Amsterdam 2 september 2019, ECLI:NL:RBAMS:2019:6490; AP, *Sectorbeeld Overheid* 2024, p. 2.

²⁷ Tjeenk Willink, in: *T&C Privacy- en gegevensbeschermingsrecht*, art. 82 AVG, aant. 2 (online, bijgewerkt 1 januari 2026).

²⁸ Pool, in: *Arbeidsovereenkomst*, art. 82 AVG, aant. 2.3 (online, bijgewerkt 8 juli 2024).

²⁹ Onderdeel 146 van de considerans van de AVG.

afschrikkende functie, maar dient om de concreet geleden schade van de betrokkene volledig te herstellen.³⁰ De ernst van de inbreuk of de mate van schuld hebben dan ook geen invloed op de hoogte van de toe te kennen vergoeding.³¹ Voor het vaststellen van de hoogte van de schade kent de AVG geen bepaling waardoor het nationale recht van de lidstaten leidend is.³² Deze vrijheid is daarentegen beperkt door de Unierechtelijke beginselen van gelijkwaardigheid en doeltreffendheid.³³ Daarnaast heeft het HvJ EU bepaald dat immateriële schade niet een bepaalde mate van ernst hoeft te bereiken (geen de-minimisdrempel); ook zeer geringe schade kan voor vergoeding in aanmerking komen.³⁴ Betreft aantonen van causaliteit wordt aangesloten bij de maatstaven van artikel 6:98 BW.³⁵

2.3 Vertegenwoordiging en collectieve actie ex art. 80 AVG

Het recht op schadevergoeding ex artikel 82 AVG heeft alleen betekenis wanneer dit recht ook door de betrokkene daadwerkelijk kan worden afgedwongen. Een betrokkene loopt echter tegen verschillende aanzienlijke problemen aan bij het instellen van een individuele schadevergoedingsvordering.³⁶ Zo bestaat er vaak een hoge mate van informatie-asymmetrie tussen de betrokkene en de verwerkingsverantwoordelijke. Dit maakt het aantonen van een AVG-schending lastig voor de betrokkene.³⁷ Daarnaast is de omvang van de individueel geleden schade bij een privacy-inbreuk veelal zo gering (strooischade), dat de mogelijke vergoeding niet opweegt tegen de aanzienlijke kosten en tijdsinspanning van een procedure.³⁸ Tot slot komt de individuele eisen vaak in bewijsnood bij het aantonen van causaal verband tussen de inbreuk op de AVG en geleden schade.³⁹

Als oplossing biedt artikel 80 AVG het recht enkele rechten in de AVG collectief uit te oefenen, mits het recht van de lidstaat daarin voorziet.⁴⁰ Een belangenorganisatie kan op grond van artikel 80 AVG namens meerdere slachtoffers optreden waardoor de problemen bij een individuele procedure (deels) worden oplost. Zo beschikt een collectief in een procedure over meer financiële middelen wat de kosten van een procedure draagbaarder maakt. Ook kan een organisatie eerder een deskundige inhuren waardoor de informatie-asymmetrie afneemt. Daarnaast kan de individuele strooischade worden gebundeld, wat het aantonen van schade vergemakkelijkt.⁴¹ Daarnaast betogen Van der Linden en Walree dat het causaal verband tussen de inbreuk op AVG en de geleden schade aannemelijker is als blijkt dat persoonsgegevens van meerdere gedupeerden door dezelfde verwerkingsverantwoordelijke zijn verwerkt.⁴² Dit recht

³⁰ Pool, in: *Arbeidsovereenkomst*, art. 82 AVG, aant. 2.4 (online, bijgewerkt 8 juli 2024).

³¹ Tjeenk Willink, in: *T&C Privacy- en gegevensbeschermingsrecht*, art. 82 AVG, aant. 1 (online, bijgewerkt 1 januari 2026).

³² Pool, in: *Arbeidsovereenkomst*, art. 82 AVG, aant. 2.5.1 (online, bijgewerkt 8 juli 2024).

³³ Pool, in: *Arbeidsovereenkomst*, art. 82 AVG, aant. 2.5.1 (online, bijgewerkt 8 juli 2024).

³⁴ HvJ EU 14 december 2023, C-456/22, ECLI:EU:C:2023:988, rov. 18 (*Gemeinde Ummendorf*) en HvJ EU 20 juni 2024, gevoegde zaken C-182/22-C-189/22, ECLI:EU:C:2024:531, rov. 44 (*Scalable Capital (JU & SO)*).

³⁵ Pool, in: *Arbeidsovereenkomst*, art. 82 AVG, aant. 2.5.1 (online, bijgewerkt 8 juli 2024).

³⁶ Literatuur die het hierover eens is: Van der Linden & Walree 2018, Van Duin, Jonkers, Wassink & Meiring 2024 & Samson 2022.

³⁷ Van der Linden & Walree 2018, p. 109; zie ook: Engelhard 2019, p. 199.

³⁸ Van der Linden & Walree 2018, p. 110; zie ook: Van Duin, Jonkers, Wassink & Meiring 2024, p. 142.

³⁹ Van der Linden & Walree 2018, p. 108.

⁴⁰ Schoenmakers & Koburg 2022, p. 316.

⁴¹ Pool, in: *Arbeidsovereenkomst*, art. 82 AVG, aant. 2.2 (online, bijgewerkt 8 juli 2024).

⁴² Van der Linden & Walree 2018, p. 110.

bevordert de doelstelling van de AVG, te weten bescherming van de grondrechten en de fundamentele vrijheden van natuurlijke personen en met name hun recht op bescherming van persoonsgegevens.⁴³

2.3.1 Artikel 80 eerste lid AVG

Een orgaan, organisatie of vereniging kan ingevolge art. 80 lid 1 AVG in opdracht van de betrokkene als vertegenwoordiger optreden.⁴⁴ Aan een dergelijke belangenorganisatie wordt een aantal cumulatieve ontvankelijkheidseisen gesteld.⁴⁵ Ten eerste mag het orgaan, organisatie of vereniging geen winstoogmerk hebben.⁴⁶ Verder dient de desbetreffende entiteit rechtsgeldig opgericht te zijn naar het recht van een lidstaat, waarbij haar statutaire doelstellingen het algemeen belang moeten beogen.⁴⁷ In dit verband heeft het HvJ EU verduidelijkt dat organisaties die opkomen voor consumentenbelangen worden geacht een dergelijk openbaar belang te dienen.⁴⁸ Voorts is vereist dat de organisatie zich daadwerkelijk inzet voor de handhaving van de privacyrechten en persoonlijke vrijheden van betrokkenen.⁴⁹

Wanneer de desbetreffende entiteit aan deze vereisten voldoet kan deze op mandaat namens de betrokkene diverse rechten te effectueren. Dit omvat het recht op het indienen van een klacht bij de toezichthouder (art. 77), het instellen van een voorziening in rechte tegen besluiten van toezichthouders of verwerkingsverantwoordelijken (art. 78 en 79), alsmede de vordering tot schadevergoeding op basis van artikel 82 AVG.⁵⁰

2.3.2 Artikel 80 tweede lid AVG

Artikel 80 lid 2 biedt belangenorganisaties eveneens de mogelijkheid om als vertegenwoordiger namens slachtoffers enkele rechten uit de AVG uit te oefenen, maar kent fundamentele verschillen ten opzichte van het eerste lid. Op basis van lid 2 kunnen organisaties namelijk onafhankelijk van een individuele opdracht optreden ter handhaving van de rechten uit de artikelen 77, 78 en 79 AVG.⁵¹ Organisaties kunnen dus op grond van lid 2 deze specifieke rechten namens de betrokkene uitoefenen, zonder expliciete toestemming van de betrokkene, mits het nationale recht van de lidstaat hierin uitdrukkelijk in voorziet.⁵² De eisen voor organisaties die op grond van het tweede lid een vordering willen instellen zijn identiek aan de eisen uit het eerste lid.⁵³

⁴³ Engelhard 2019, p. 2-3.

⁴⁴ Schoenmakers & Koburg 2022, p. 315.

⁴⁵ Rb. Rotterdam 13 november 2024, ECLI:NL:RBROT:2024:11322, rov. 6.18 (*Amazon*).

⁴⁶ Rb. Rotterdam 13 november 2024, ECLI:NL:RBROT:2024:11322, rov. 6.18 (*Amazon*).

⁴⁷ Rb. Rotterdam 13 november 2024, ECLI:NL:RBROT:2024:11322, rov. 6.18 (*Amazon*).

⁴⁸ HvJ EU 28 april 2022, C-319/20, ECLI:EU:C:2022:322, JBP 2023/188, nr. 65 (*Meta Platforms Ireland Limited/Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände Verbraucherzentrale Bundesverband*).

⁴⁹ Rb. Rotterdam 13 november 2024, ECLI:NL:RBROT:2024:11322, rov. 6.18 (*Amazon*).

⁵⁰ Schoenmakers & Koburg 2022, p. 315.

⁵¹ Schoenmakers & Koburg 2022, p. 315-316.

⁵² Schoenmakers & Koburg 2022, p. 315.

⁵³ Rb. Rotterdam 13 november 2024, ECLI:NL:RBROT:2024:11322, rov. 6.18 (*Amazon*).

Belangrijk om op te merken dat lid 2 in tegenstelling tot lid 1, niet expliciet naar art. 82 AVG verwijst. Hoewel het recht op schadevergoeding niet expliciet in dit lid wordt genoemd, is onduidelijk of lid 2 een uitputtende regeling is of grond biedt om ook schadevergoeding te vorderen.⁵⁴ Recent is in de zaak SDBN tegen Amazon deze onduidelijkheid aan bod gekomen wat heeft geleid tot een prejudiciële vraag aan het HvJ EU betreft de uitleg van lid 2 op dit vlak.⁵⁵

2.4 Richtlijn representatieve vorderingen voor consumenten

Hoewel artikel 80 AVG de mogelijkheid biedt enkele rechten uit de AVG collectief uit te oefenen, bleef dit tot voor kort afhankelijk van de mate waarin het recht van de lidstaten daarin voorzag. Met de ingang van de RRV in november 2020 is deze afhankelijkheid deels weggenomen. De richtlijn verplicht lidstaten namelijk een mechanisme voor collectieve vorderingen te bieden voor genoemde inbreuken op specifieke EU-regelgeving ter bescherming van consumenten. Bijlage I van de richtlijn noemt de AVG waardoor lidstaten zijn verplicht het instellen van de collectieve vordering uit art. 80 AVG mogelijk te maken.⁵⁶ Collectieve vorderingen omvatten zowel stakingsmaatregelen als herstelmaatregelen, waaronder schadevergoeding.⁵⁷ Dit versterkt de opvatting dat de Uniewetgever de mogelijkheid tot collectieve vordering niet louter als optie ziet, maar als essentiële waarborg voor de effectieve handhaving van de AVG.

De richtlijn maakt een procedureel onderscheid tussen grensoverschrijdende en binnenlandse vorderingen.⁵⁸ De RRV regelt de voorwaarden waaraan claimorganisaties die grensoverschrijdende collectieve vorderingen willen instellen, moeten voldoen. Voor binnenlandse collectieve vorderingen behouden lidstaten daarentegen een aanzienlijke beoordelingsmarge bij het bepalen van voorwaarden aan organisaties.

De RRV stelt hogere eisen dan de AVG aan organisaties voor grensoverschrijdende vorderingen op gebied van transparantie en onafhankelijkheid.⁵⁹ De RRV vereist een systeem waarbij voorafgaande erkenning als 'bevoegde instantie' noodzakelijk is voordat een entiteit een representatieve vordering kan instellen. Aan deze instanties worden strikte kwaliteitsvereisten gesteld: zij dienen minimaal twaalf maanden actief te zijn op het gebied van consumentenbescherming, mogen geen winstoogmerk hebben en financieel onafhankelijk te zijn van externe partijen met een economisch belang, zoals procesfinanciers.⁶⁰ Na toetsing worden deze instanties opgenomen op een door de lidstaten te verstrekken lijst.

De RRV geeft de nationale wetgever daarentegen ook vrijheden. Het staat lidstaten bijvoorbeeld vrij om te kiezen tussen een 'opt-in' of 'opt-out' mechanisme, met enkele uitzonderingen⁶¹ en mits voldaan wordt aan de waarborgen van de RRV.⁶² Bij een opt-insysteem moet een betrokkene expliciet toestemming geven of zich actief aanmelden om deel

⁵⁴ Rb. Rotterdam 13 november 2024, ECLI:NL:RBROT:2024:11322, rov. 6.25 (*Amazon*).

⁵⁵ Rb. Rotterdam 13 november 2024, ECLI:NL:RBROT:2024:11322 (*Amazon*).

⁵⁶ Bijlage I RRV; Schoenmakers & Koburg 2022, p. 320.

⁵⁷ Artikel 9 RRV.

⁵⁸ Gras & Korsten 2021, p. 210.

⁵⁹ Saarloos & Knap 2023, p. 22.

⁶⁰ Gras & Korsten 2021, p. 206.

⁶¹ Verplichte 'opt-in' voor buitenlandse gedupeerden ex artikel 9 lid 2 RRV.

⁶² Katan & Barbiers 2019, p. 172.

te nemen aan een procedure of om vertegenwoordigd te worden (vergelijkbaar met het vereiste mandaat zoals in art. 80 lid 1 AVG). Bij een opt-outmechanisme kunnen slachtoffers daarentegen zonder expliciete toestemming in de procedure worden vertegenwoordigd. Zij zijn daarna gebonden aan de uitkomst, tenzij zij uitdrukkelijk aangeven niet te willen deelnemen (zonder mandaat zoals in art. 80 lid 2 AVG).

Ter implementatie van de RRV is de WAMCA per 25 juni 2023 gewijzigd. Zo is onder andere sub f toegevoegd aan de ontvankelijkheidseisen van artikel 3:305a lid 2. Dit vereiste, dat uitsluitend geldt voor acties in de zin van deze richtlijn, verbiedt uitdrukkelijk een ongeoorloofd belangenconflict tussen een externe procesfinancier en de aangesproken partij.⁶³

2.5 Doeltreffendheidsbeginsel

Voor de nationale procedurele inrichting van deze acties geldt het Unierechtelijke doeltreffendheidsbeginsel. Volgens vaste rechtspraak van het Hof van Justitie van de EU mogen nationale procedureregels de uitoefening van door de Unie verleende rechten in de praktijk niet onmogelijk of uiterst moeilijk maken.⁶⁴ Een dergelijke belemmerende regeling zou in strijd zijn met het Unierecht.

2.6 Tussenconclusie

Welke eisen stelt het Unierecht aan de collectieve uitoefening van het recht op schadevergoeding (art. 82 jo. 80 AVG), mede gelet op de Richtlijn representatieve vorderingen?

In dit hoofdstuk stond het Unierechtelijke kader inzake de handhaving van privacyrechten centraal. De AVG streeft naar een hoog beschermingsniveau, waarbij artikel 82 AVG de individuele betrokkene het recht toekent op volledige en daadwerkelijke compensatie van materiële en immateriële schade, zonder dat hiervoor een de-minimisdrempel geldt. De rechtspraak leert echter dat het individueel afdwingen van dit recht veelal stuit op aanzienlijke belemmeringen, zoals informatieasymmetrie en te hoge proceskosten in verhouding tot de relatief geringe strooischade.

Om dit privaatrechtelijke handhavingstekort op te lossen en de effectieve rechtsbescherming te waarborgen, biedt artikel 80 AVG de mogelijkheid tot collectieve belangenbehartiging. Hoewel artikel 80 lid 1 AVG onomstotelijk de mogelijkheid biedt om op basis van een uitdrukkelijke opdracht (opt-in) schadevergoeding te vorderen, bestaat er onzekerheid over de uitleg van artikel 80 lid 2 AVG. Doordat een expliciete verwijzing naar artikel 82 AVG in dit tweede lid ontbreekt, is het onduidelijk of het Unierecht ruimte biedt om zónder expliciet mandaat (via een opt-outsysteem) collectief schadevergoeding te vorderen. Deze onduidelijkheid vormt precies de kern van de aanhangige prejudiciële vragen in de SDBN/Amazon-zaak.

Door de komst van de RRV is het faciliteren van een collectieve rechtsgang voor privacyschendingen inmiddels een dwingende verplichting voor de lidstaten geworden. Het Unierecht biedt nationale wetgevers hierbij een aanzienlijke beoordelingsmarge, zoals in de

⁶³ WODC 2025, p. 66-67.

⁶⁴ HvJ EU 13 juli 2006, gevoegde zaken C-295/04-298/04, ECLI:EU:C:2006:461, punt 62 (*Manfredi*).

keuze voor een opt-in- of opt-outsysteem bij binnenlandse vorderingen. Daarbij geldt via het doeltreffendheidsbeginsel echter de harde ondergrens dat nationale procedureregels de daadwerkelijke uitoefening van Unierechten in de praktijk niet uiterst moeilijk of onmogelijk mogen maken.

Hoofdstuk 3

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden allereerst in paragraaf 3.2 een aantal doelstellingen van de WAMCA behandeld. Vervolgens zal in paragraaf 3.3 de ontvankelijkheidstoets uiteen worden gezet, waarbij de eis van gelijksoortige belangen en de waarborgtoets inzake governance, financiering en representativiteit centraal staan. Hierbij wordt kort aandacht besteed aan het lichtere ontvankelijkheidsregime van art. 3:305a lid 6 BW. Daarnaast wordt in paragraaf 3.4 de werking van het opt-outmechanisme uitgelegd. Daarbij worden de verschillende opt-outmomenten en de juridische gevolgen van het uitstappen behandeld. Ten slotte volgt de tussenconclusie waarin antwoord wordt gegeven op de tweede deelvraag.

3.2 Doelstellingen van de WAMCA: bescherming versus efficiëntie

Met de invoering van de WAMCA had de wetgever meerdere doelen voor ogen. Een van deze doelen is een collectieve schadevergoedingsactie in te voeren die gecoördineerd, efficiënt en effectief is.⁶⁵ Hiermee wordt beoogd de chaos van vele individuele procedures over dezelfde gebeurtenis voorkomen.⁶⁶ Een ander doel is het beschermen van partijen tegen puur commercieel gedreven organisaties, die hun eigen financiële belang vooropstellen in plaats van de belangen van de individuen die zij vertegenwoordigen.⁶⁷

De wetgever heeft bij het nastreven van deze doelen een balans gezocht: enerzijds het verhogen van de kwaliteit van claimorganisaties door strenge eisen aan hen te stellen, en anderzijds voorkomen dat deze eisen de procedure inefficiënt of ineffectief te maken.⁶⁸

3.3 De zware ontvankelijkheidstoets

De WAMCA kent twee fases: een voorfase waarin de rechter de ontvankelijkheid van de eisende belangenorganisatie toetst en een inhoudelijke fase waarin de vordering wordt beoordeeld.⁶⁹ In het belang van kwaliteitsverbetering van claimorganisaties heeft de WAMCA een aanzienlijk intensievere ontvankelijkheidstoets geïntroduceerd ten opzichte van het oude recht.⁷⁰ Alle vereisten zijn gebaseerd op de Claimcode.⁷¹ De Claimcode is een instrument van zelfregulering dat door rechters wordt gebruikt om te beoordelen of een claimorganisatie voldoet aan het zogenoemde 'waarborgvereiste' voor de bescherming van de belangen van haar achterban.⁷²

3.3.1 Gelijksoortige belangen

⁶⁵ *Kamerstukken II* 2016/17, 34608, nr. 3, p. 1-3; HR 14 maart 2025, ECLI:NL:HR:2025:388, rov. 4.1.2 (*Apple*).

⁶⁶ WODC 2025, p. 6.

⁶⁷ WODC 2025, p. 6.

⁶⁸ *Kamerstukken II* 2016/17, 34608, nr. 3, p. 1.

⁶⁹ WODC 2025, p. 48.

⁷⁰ *Kamerstukken II* 2016/17, 34608, nr. 3, p. 17.

⁷¹ *Kamerstukken II* 2016/17, 34608, nr. 3, p. 17 & Claimcode 2019.

⁷² *Kamerstukken II* 2016/17, 34608, nr. 3, p. 17 & Claimcode 2019.

De ingestelde vordering moet zien op de bescherming van belangen die voldoende gelijksoortig zijn.⁷³ Of de belangen voldoende gelijksoortig zijn, wordt beoordeeld aan de hand van de maatstaf of de belangen zich lenen voor bundeling.⁷⁴ Daarnaast eist de wet in het belang van efficiënte en effectieve rechtsbescherming dat een collectieve actie effectiever en efficiënter is dan het instellen van individuele procedures.⁷⁵ Dit vereiste wordt door de rechter ruim uitgelegd.⁷⁶ Uit de rechtspraak blijkt dat voor voldoende gelijksoortigheid van belangen de posities, achtergronden en belangen niet identiek of zelfs overwegend gelijk hoeven te zijn.⁷⁷ Volgens rechters past bij een collectieve actie een zekere abstracte toetsing van dit vereiste.

3.3.2 Governance

Een belangenorganisatie moet aan strikte organisatorische eisen voldoen: zo moet er een toezichthoudend orgaan zijn en moeten er mechanismen bestaan voor de inspraak van benadeelden bij de besluitvorming.⁷⁸ Daarnaast moet een organisatie beschikken over voldoende ervaring, deskundigheid om een WAMCA-procedure in te stellen en te voeren.⁷⁹ Bij de toetsing van deze deskundigheid en ervaring is van belang of de organisatie eerder collectieve procedures heeft gevoerd, maar dat betekent niet dat ad hoc organisaties niet aan dit vereiste kunnen voldoen.⁸⁰ De wetgever heeft het namelijk nadrukkelijk mogelijk geacht dat dergelijke belangenorganisaties, die speciaal zijn opgericht voor het voeren van één (specifieke) collectieve actie, kunnen procederen.⁸¹

3.3.3 Financiering

Daarnaast moet een organisatie beschikken over voldoende middelen om de procedure te kunnen voeren.⁸² Uit de wet en uit onderzoek blijkt dat het lastig is om te bepalen wat onder ‘voldoende middelen’ wordt verstaan.⁸³ De Rechtbank Amsterdam achtte een eigen vermogen van de organisatie van ruim 750.000 euro voldoende.⁸⁴ Een belangenorganisatie mag een externe procesfinancier hebben, maar de organisatie moet voldoende mate van zeggenschap over de rechtsovereenkomst behouden.⁸⁵ Een organisatie moet tevens volledig transparant zijn in haar financiën door bestuurs- en jaarverslagen te publiceren.⁸⁶

⁷³ WODC 2025, p. 89.

⁷⁴ WODC 2025, p. 89.

⁷⁵ Artikel 1018c lid 5 sub b Rv.

⁷⁶ Hoogervorst, Klaassen & Knigge 2024, p. 113.

⁷⁷ Rb. Amsterdam 13 juli 2022, ECLI:NL:RBAMS:2022:4035, rov. 35 (*FNV & CNV/Temper*). Zie ook: Rb. Amsterdam 30 juni 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:3307, rov. 7.8 (*Data Privacy Stichting/Facebook*); Rb. Amsterdam 9 december 2020, ECLI:NL:RBAMS:2020:6122, rov. 4.3.

⁷⁸ *Kamerstukken II* 2016/17, 34608, nr. 3, p. 20.

⁷⁹ *Kamerstukken II* 2016/17, 34608, nr. 3, p. 21.

⁸⁰ WODC 2025, p. 152.

⁸¹ *Kamerstukken II* 2011/12, 33 126, nr. 3, p. 13.

⁸² Artikel 3:305a lid 2 sub c; WODC 2025, p. 61.

⁸³ WODC 2025, p. 106.

⁸⁴ Rb. Amsterdam 14 februari 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:745, rov. 5.79 (*BCW/AbbVie*).

⁸⁵ Vader 2024, p. 45.

⁸⁶ *Kamerstukken II* 2016/17, 34608, nr. 3, p. 28.

3.3.4 Representativiteit

Verder moet de rechter toetsen of een organisatie ‘voldoende representatief’ is.⁸⁷ Deze toets is enerzijds kwantitatief, waarbij wordt gekeken naar de omvang van de achterban. De rechter kan dit bijvoorbeeld toetsen aan de hand van het aantal leden van de organisatie of het aantal aanmeldingen.⁸⁸ Er bestaat echter geen eenduidige ondergrens voor de kwantitatieve invulling van dit vereiste.⁸⁹ Uit de rechtspraak volgt dat in sommige gevallen 19.000 aanmeldingen voldoende zijn, terwijl in andere gevallen een aantal van 150.000 aanmeldingen voldoende is.⁹⁰ Ook kan worden gekeken naar de omvang van de achterban gerelateerd aan de totale omvang van de groep benadeelden, waarbij 1% wel voldoende wordt geacht en minder dan 0,1% onvoldoende.⁹¹

Anderzijds kan deze toets kwalitatief zijn, waarbij de geschiktheid van de organisatie om op te komen voor de belangen van de groep benadeelden wordt beoordeeld.⁹² Om dit te toetsen kent de rechter waarde toe aan mogelijke eerdere collectieve acties gevoerd door de belangenorganisatie of aan het feit dat zij wordt gesteund door andere relevante belangenorganisaties.⁹³

De rechter kan ook een combinatie van kwantitatieve en kwalitatieve benadering gebruiken om de representativiteit vast te stellen. Uit het evaluatierapport van het WODC blijkt dat het onduidelijk is wanneer de rechter een kwantitatieve of kwalitatieve benadering hanteert en hoe deze toets vervolgens wordt ingevuld.⁹⁴ Dit maakt het lastig te voorspellen wanneer een organisatie aan dit vereiste zal voldoen.

3.3.5 Uitzondering voor ideële acties (lid 6)

De WAMCA kent voor ‘ideële’ acties een lichter ontvankelijkheidsregime.⁹⁵ Een strikte voorwaarde voor de toepassing van dit verlichte regime is dat de rechtsvordering niet mag strekken tot schadevergoeding in geld.⁹⁶ Aangezien in dit onderzoek de collectieve schadevergoedingsactie centraal staat, is deze uitzondering niet relevant en zal zij buiten beschouwing worden gelaten.

3.3.6 De lange duur van de voorfase

In februari 2025 vonden er drie bijeenkomsten plaats met diverse professionals, waaronder advocaten, procesfinanciers en bestuurders van belangenorganisaties.⁹⁷ Al deze deelnemers

⁸⁷ *Kamerstukken II* 2016/17, 34608, nr. 3, p. 19.

⁸⁸ *Kamerstukken II* 2016/17, 34608, nr. 3, p. 17-18.

⁸⁹ WODC 2025, p. 154.

⁹⁰ Zie voor 19.000 aanmeldingen: Rb. Amsterdam 17 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:4264, rov. 5.12 (*Stichting ICAM/Staat*); En voor 150.000 aanmeldingen: Rb. Amsterdam 15 januari 2025, ECLI:NL:RBAMS:2025:313, rov. 8.16 (*SBP & SMC/Google*).

⁹¹ WODC 2025, p. 102.

⁹² WODC 2025, p. 60.

⁹³ WODC 2025, p. 110.

⁹⁴ WODC 2025, p. 103.

⁹⁵ Ex artikel 3:305a lid 6 BW; WODC 2025, p. 84.

⁹⁶ WODC 2025, p. 84.

⁹⁷ WODC 2025, p. 156.

beschikten over praktijkervaring met de collectieve procedure van vóór of na de introductie van de WAMCA. In deze focusbijeenkomsten was de te lange duur van de voorfase het meest genoemde knelpunt. Professionals wijten de lange duur van de voorfase aan de behandeling van uitvoerige verweren van gedaagden met betrekking tot ontvankelijkheid.⁹⁸ Uit een momentopname in het WODC-rapport uit 2025 blijkt dat de gemiddelde doorlooptijd van ontvankelijkheidsbeoordeling in niet-ideële acties maar liefst 554 dagen bedraagt.⁹⁹ De doelstelling van efficiënte en effectieve afwikkeling van massaschade, lijkt volgens de onderzoekers het minst bereikt van alle doelstellingen.¹⁰⁰ Ook in de literatuur wordt de voorfase complex en daarmee te lang geacht.¹⁰¹ Professionals hebben het beeld dat de lange duur van de voorfase resulteert in dat zaken waar de financiële waarde onder de 100 miljoen ligt moeilijk financieerbaar zijn.¹⁰² Zaken waarin strooischade in collectieve schadevergoedingsactie wordt afgedaan komen dan ook lastig van de grond. Dit is problematisch aangezien de WAMCA juist ook voor deze zaken procesrechtelijke oplossing zou moeten bieden.

3.4 Het opt-outmechanisme

De WAMCA werkt voor binnenlandse gedupeerden met een systeem van automatische gebondenheid.¹⁰³ Alle belanghebbenden die behoren tot de door de rechter vastgestelde ‘nauw omschreven groep’ behoren, nemen automatisch deel aan de procedure. Dit heeft als gevolg dat belanghebbenden gebonden zijn aan de uitkomst van de procedure bij zowel een vonnis als schikking. Omdat dit op gespannen voet staat met het beginsel van partijautonomie in het burgerlijk procesrecht en het recht op toegang tot de rechter zoals neergelegd in art. 17 Grondwet en art. 6 Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, is een adequate uitweg essentieel.¹⁰⁴ De WAMCA biedt daarom ter waarborging van de individuele autonomie twee momenten waarop groepsleden zich uitdrukkelijk kunnen onttrekken aan de procedure door een schriftelijke opt-outverklaring in te dienen bij de griffie van de rechtbank.¹⁰⁵ Hierbij geldt een uitzondering voor belanghebbenden in de ‘nauw omschreven groep’ die niet woonachtig zijn in Nederland. Voor deze mensen geldt een tegenovergesteld systeem: een opt-inmechanisme.¹⁰⁶ Zij nemen niet automatisch deel aan de procedure, maar slechts na schriftelijke verzoek tot deelneming.

Het eerste moment is nadat de rechter uit alle belangenorganisaties die zich hebben aangemeld een exclusieve belangenbehartiger heeft aangewezen en de ‘nauw omschreven groep’ heeft bepaald.¹⁰⁷ De rechter stelt vervolgens een termijn (van tenminste één maand) vast waarbinnen deelnemers een verklaring kunnen afleggen strekkende tot afstand van de procedure. Er ontstaat een tweede opt-outmoment indien partijen tot een door de rechter goedgekeurde schikking komen.¹⁰⁸ Hoewel dit de procedure kan vertragen, heeft de wetgever hiervoor gekozen omdat

⁹⁸ WODC, 2025, p. 218-220.

⁹⁹ WODC 2025, p. 150.

¹⁰⁰ WODC 2025, p. 9-10.

¹⁰¹ Klaassen 2024, p 14; Boitelle & Olden 2024, p. 115.

¹⁰² WODC 2025, p. 160.

¹⁰³ Van Boom, Katan & Lemstra 2025, par. 10.1.

¹⁰⁴ Van Boom, Katan & Lemstra 2025, par. 10.1.

¹⁰⁵ Van Boom, Katan & Lemstra 2025, par. 10.1.

¹⁰⁶ Van Boom, Katan & Lemstra 2025, par. 10.2.2.

¹⁰⁷ Van Boom, Katan & Lemstra 2025, par. 10.2.1.

¹⁰⁸ Artikel 1018h lid 5 jo. 1018f lid 1 Rv.

een schikking een andere regeling kan behelzen dan de rechter overeenkomstig het geldende recht zou hebben vastgesteld.¹⁰⁹

Aan het gebruikmaken van deze opt-outmogelijkheid zijn significante juridische gevolgen verbonden. Een zogenoemde ‘opt-outer’ is niet gebonden aan de uitkomst van de procedure en is daarna in staat zelf een rechtsvordering in te stellen tegen de gedaagde.¹¹⁰ Wanneer deze individuele procedure betrekking heeft op gelijksoortige feiten en rechtsvragen voor dezelfde gebeurtenis(sen) kan deze op verzoek van de meest gerede partij worden geschorst zolang de collectieve procedure loopt.¹¹¹ Daarnaast moet een opt-outer binnen zes maanden de afgelegde opt-outverklaring een individuele procedure starten of stuitingshandeling verrichten om te voorkomen dat zijn rechtsvordering verjaart.¹¹² Tot slot mag een opt-outer zich niet meer laten vertegenwoordigen in andere collectieve procedures die zien op dezelfde gebeurtenis en dezelfde feiten en rechtsvragen.¹¹³

3.5 Tussenconclusie

Wat is het procedurele kader van de WAMCA (art. 3:305a BW) bij het indienen van een collectieve massaschadeclaim?

De WAMCA stelt in het belang van de bescherming van de benadeelden strenge eisen aan de ontvankelijkheid van belangenorganisaties. Zo moet een organisatie zeggenschap behouden over de rechtsvordering, met de benodigde inspraak en toezicht van belanghebbenden. De organisatie moet ook voldoende middelen en deskundigheid hebben om de procedure te kunnen voeren. Daarnaast moet de organisatie voldoende representatief zijn waarbij de rechter een kwalitatieve, kwantitatieve of gecombineerde benadering hanteert. Hoe de rechter deze toets precies invult is niet altijd duidelijk, waardoor een belangenorganisatie lastig kan voorspellen wanneer zij voldoende representatief is. Door deze onduidelijkheden en de zware omvang van de ontvankelijkheidstoets duurt de voorfase erg lang. Deze vereisten belemmeren een effectieve en efficiënte afwikkeling van collectieve schadevergoedingsacties, in het bijzonder bij strooischadezaken.

Verder kent de WAMCA een opt-outsysteem waardoor binnenlandse groepsleden automatisch zijn gebonden, tenzij zij een schriftelijk verzoek indienen bij de griffie van de rechtbank. Aangezien dit op gespannen voet staat met Unierechtelijke beginselen (zoals de partijautonomie) kent de WAMCA twee opt-outmomenten: na de aanwijzing van de exclusieve belangenbehartiger en de vaststelling van ‘de nauw’ omschreven groep en na het bereiken van een schikking.

¹⁰⁹ *Kamerstukken II* 2016/17, 34608, nr. 3, p. 10, 50.

¹¹⁰ Van Boom, Katan & Lemstra, par. 10.10.1.

¹¹¹ Artikel 1018m lid 1 Rv.

¹¹² Artikel 1018f lid 1 Rv.

¹¹³ Artikel 1018f lid 4 Rv.

Hoofdstuk 4

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden in paragraaf 4.2 allereerst de eisen vergeleken die zowel de AVG als de WAMCA aan organisaties stelt voor ontvankelijkheid in collectieve procedures. Vervolgens zal worden onderzocht of lidstaten zwaardere nationale procedurele drempels mogen opleggen dan het Unierecht vereist. Daarnaast wordt in paragraaf 4.3 de frictie tussen het opt-outmechanisme van de WAMCA en het recht op collectieve schadevergoeding toegelicht. Ten slotte volgt in paragraaf 4.4 een tussenconclusie waarin antwoord wordt gegeven op de derde deelvraag.

4.2 De botsing 1: Mogen lidstaten strengere ontvankelijkheidseisen stellen?

4.2.1 AVG-eisen versus WAMCA-eisen

Zoals in hoofdstuk twee en drie is besproken stelt zowel de WAMCA als de AVG eisen aan de ontvankelijkheid van organisaties die een collectieve procedure willen starten. Deze vereisten zijn voor een groot deel gelijk, maar niet volledig.¹¹⁴ Zo stelt de AVG, in tegenstelling tot de WAMCA, geen eisen aan de representativiteit van de belangenorganisatie of aan gedetailleerde financiële governance.¹¹⁵ Belangenorganisaties die op grond van de AVG in Nederland een vordering instellen moeten dus aan strengere eisen voldoen dan de AVG stelt. Het is nog onduidelijk of de WAMCA nadere eisen aan ontvankelijkheid mag stellen. In de recente en aanhangige *SDBN/Amazon*-zaak komt deze frictie aan bod. Amazon voerde aan dat SDBN niet aan de ontvankelijkheidseisen voldeed, omdat zij met slechts 0,26% van de Nederlandse accounthouders niet representatief zou zijn en zich te veel zou laten leiden door het winstootmerk van haar procesfinancier.¹¹⁶ De eerste twee prejudiciële vragen zien op de kwestie of lidstaten, in aanvulling op artikel 80 lid 1 AVG, nadere ontvankelijkheidseisen mogen opleggen aan belangenorganisaties, en of de specifieke, zwaardere eisen uit de WAMCA in dat licht geoorloofd zijn.¹¹⁷

4.2.2 Meta-uitspraak

In de uitspraak *Meta* tegen *Bundesverband* (een Duitse consumentenorganisatie) oordeelde het HvJ EU dat lidstaten bij de tenuitvoerlegging van artikel 80 tweede lid AVG een aanzienlijke beoordelingsmarge hebben.¹¹⁸ Het Hof overwoog daarbij ook dat deze bepaling uitgelegd dient te worden in lijn met zowel de bewoordingen, als de systematiek en de doelstellingen van de AVG.¹¹⁹ Lidstaten lijken hiermee een zekere procedurele autonomie te hebben autonomie¹²⁰,

¹¹⁴ Rb. Rotterdam 23 juli 2025, ECLI:NL:RBROT:2025:9088, rov. 8.2 (*SDBN/Amazon*).

¹¹⁵ Rb. Rotterdam 23 juli 2025, ECLI:NL:RBROT:2025:9088, rov. 8.2 (*SDBN/Amazon*).

¹¹⁶ Rb. Rotterdam 13 november 2024, ECLI:NL:RBROT:2024:11322, rov. 6.20 (*Amazon*).

¹¹⁷ Rb. Rotterdam 23 juli 2025, ECLI:NL:RBROT:2025:9088, rov. 7 (*SDBN/Amazon*).

¹¹⁸ HvJ EU 28 april 2022, C-319/20, ECLI:EU:C:2022:322, JBP 2023/188, nr. 59 (*Meta Platforms Ireland Limited/Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände Verbraucherzentrale Bundesverband*).

¹¹⁹ HvJ EU 28 april 2022, C-319/20, ECLI:EU:C:2022:322, JBP 2023/188, nr. 59 (*Meta Platforms Ireland Limited/Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände Verbraucherzentrale Bundesverband*).

¹²⁰ Saarloos & Knap 2023, p. 24; Schoenmakers & Koburg 2022, p. 317.

maar hieruit kan niet eenduidig worden afgeleid hoe verstrekkend deze is.¹²¹ Het is dan ook onduidelijk of de strenge WAMCA-eisen binnen deze marge vallen. Het Hof stelde daarnaast lage eisen aan de procesbevoegdheid van belangenorganisaties. Het Hof overwoog dat voor ontvankelijkheid de organisatie slechts moet aanvoeren dat er sprake is van een AVG-schending, zonder bewijs te leveren dat een betrokkene in een bepaalde situatie reële schade heeft geleden als gevolg van de inbreuk.¹²² Het begrip 'betrokkene' ziet volgens het Hof bovendien niet alleen op een geïdentificeerde, maar ook op een identificeerbare persoon.¹²³ Het Hof lijkt hiermee een belangenorganisatie met een achterban van één persoon toe te staan een representatieve vordering in te stellen. In de literatuur vermoedt dat deze laagdrempelige benadering van het Hof consequenties heeft voor de uitleg van het representativiteitsvereiste onder de WAMCA.¹²⁴

4.2.3 Doeltreffendheid

Het Unierechtelijke doeltreffendheidsbeginsel eist van lidstaten dat nationale procedureregels de uitoefening van door de Unie verleende rechten in de praktijk niet onmogelijk of uiterst moeilijk maken. Uit de recente wetsevaluatie van het WODC blijkt dat, sinds de invoering van de WAMCA, de doelstelling van efficiënte en effectieve afwikkeling van massaschade het minst is bereikt.¹²⁵

De zware ontvankelijkheidstoets van de WAMCA leidt tot een langdurige en daarmee kostbare voorfase.¹²⁶ Dit maakt externe procesfinanciering veelal noodzakelijk, waarna de WAMCA diezelfde zeggenschap en financiën weer streng toetst.¹²⁷ Hierdoor komen strooischadezaken in de praktijk lastig van de grond. Nederlandse gedupeerden worden hierdoor in ernstige mate belemmerd in de effectieve uitoefening van hun recht op schadevergoeding bij AVG-schendingen.¹²⁸

4.3 De botsing 2: Het opt-outmechanisme bij schadevergoeding

4.3.1 Artikel 80 eerste lid AVG

Zoals eerder besproken, biedt artikel 80 lid 1 AVG de mogelijkheid om het recht op schadevergoeding (ex art. 82 AVG) collectief te vorderen. De bepaling stelt hierbij als hoofdregel dat de belangenorganisatie dit slechts kan doen in opdracht van de betrokkenen. De WAMCA hanteert voor binnenlandse gedupeerden echter een opt-outsysteem, waarbij geen

¹²¹ Rb. Rotterdam 23 juli 2025, ECLI:NL:RBROT:2025:9088, rov. 8.4 (*SDBN/Amazon*).

¹²² HvJ EU 28 april 2022, C-319/20, ECLI:EU:C:2022:322, JBP 2023/188, nr. 71-72 (*Meta Platforms Ireland Limited/Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände Verbraucherzentrale Bundesverband*).

¹²³ HvJ EU 28 april 2022, C-319/20, ECLI:EU:C:2022:322, JBP 2023/188, nr. 69 (*Meta Platforms Ireland Limited/Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände Verbraucherzentrale Bundesverband*).

¹²⁴ Schoenmakers & Koburg 2022, p. 318.

¹²⁵ Zie par. 3.3.6.

¹²⁶ Zie par. 3.3.6.

¹²⁷ Zie par. 3.3.2 en 3.3.3.

¹²⁸ WODC 2025, p. 220.

voorafgaande, actieve opdracht nodig is om aan de massaclaim gebonden te zijn. De letterlijke wettekst lijkt een dergelijk opt-outsysteem voor schadevergoeding dus niet toe te staan.

In de literatuur wordt door enkele auteurs echter betoogd dat de AVG hier wel ruimte biedt via het eerste lid. Zo stelt Samsom dat collectieve schadevergoedingsvorderingen op opt-out basis niet onder lid 2, maar onder artikel 80 lid 1 AVG vallen.¹²⁹ De redenering hierachter is dat artikel 80 lid 2 AVG, anders dan het eerste lid, geen betrekking heeft op het uitoefenen van de rechten van de betrokkene zelf. In plaats daarvan creëert het tweede lid een zelfstandig vorderingsrecht voor de belangenorganisatie. Hiermee krijgt zij een eigen recht om bepaalde bevoegdheden uit te oefenen, geheel los van een opdracht of mandaat van de betrokkene. Een opt-out zou daarom als een vorm van stilzwijgende opdracht onder lid 1 kunnen vallen. Vrugt en Dammers nemen een vergelijkbaar standpunt in.¹³⁰

4.3.2 Artikel 80 tweede lid AVG

Ondanks deze opvatting gaat de juridische discussie in de meeste gevallen over artikel 80 lid 2 AVG. Gezien het ontbreken van een verwijzing naar artikel 82 AVG (schadevergoeding) wekt de letterlijke wettekst sterk de indruk dat het procederen voor schadevergoeding via een opt-outsysteem niet is toegestaan.¹³¹

Overweging 142 van de AVG geeft nadere uitleg over deze kwestie. Verschillende vertalingen van deze overweging leiden echter tot afwijkende conclusies. De Nederlandse vertaling van deze overweging stelt dat lidstaten *kunnen bepalen* dat organisaties *niet* het recht hebben om zonder mandaat collectief schadevergoeding te vorderen. De Engelse vertaling luidt daarentegen: *"may not be allowed to claim compensation (...) independently of the data subject's mandate"*. Het gebruik van de term 'may not' geeft volgens Brouwer aan dat het vorderen van schadevergoeding zonder mandaat strikt wordt verboden.¹³² De Nederlandse vertaling lijkt daarentegen wel ruimte te bieden voor nationale invulling.¹³³ Hoewel in de Nederlandse literatuur wordt gesuggereerd dat de Nederlandse vertaling een vertaalfout bevat,¹³⁴ hebben alle officiële taalversies gelijke rechtskracht volgens het Unierecht.¹³⁵ Een specifieke vertaling kan daarom niet worden bestempeld als de 'juiste'.

4.3.3 The Privacy Collective tegen Salesforce en Oracle zaak

Dit verschil in vertalingen kwam ook in de zaak The Privacy Collective (TPC) tegen Oracle en Salesforce aan bod. Gedaagden voerden aan (net zoals Amazon in de *SDBN/Amazon*-zaak)¹³⁶ dat de Nederlandse vertaling onjuist is en dat op grond van de Engelse vertaling TPC niet-ontvankelijk moest worden verklaard.¹³⁷ TPC betoogde vóór de toelaatbaarheid van een opt-

¹²⁹ Schoenmakers & Koburg 2022, p. 319.

¹³⁰ Vugt & Dammers 2018, p. 120.

¹³¹ Brouwer 2022, p. 85.

¹³² Brouwer 2022, p. 85.

¹³³ Brouwer 2022, p. 85.

¹³⁴ Brouwer 2022, p. 85.

¹³⁵ Doerga 2026, p. 246.

¹³⁶ Rb. Rotterdam 23 juli 2025, ECLI:NL:RBROT:2025:9088, rov. 8.16 (*SDBN/Amazon*).

¹³⁷ Concl. P-G 30 januari 2026, ECLI:NL:PHR:2026:129, rov. 12.27.4 (*TPC/Oracle*).

outsysteem zonder expliciet mandaat. Zij voerde aan dat artikel 80 lid 2 AVG weliswaar niet naar artikel 82 AVG verwijst, maar wél uitdrukkelijk naar artikel 79 AVG, het recht op doeltreffende voorziening in rechte.¹³⁸ Volgens TPC omvat een dergelijke doeltreffende voorziening inherent ook de mogelijkheid tot het vorderen van schadevergoeding. Daarnaast is artikel 80 lid 2 AVG bedoeld om lidstaten bevoegdheden te verlenen, niet om deze in te perken. Ook zou een strikte uitleg van artikel 80 lid 2 afbreuk doen aan de doelstelling van de AVG: een hoog beschermingsniveau voor de burger te garanderen. Tot slot stelde TPC dat een dergelijke strikte uitleg niet in lijn zou zijn met de RRV. Het uitgangspunt is immers dat deze richtlijn de massaschadeacties wegens privacyschendingen juist verder dient te vereenvoudigen, niet te beperken.¹³⁹

4.3.4 Richtlijn representatieve vorderingen

Aan de hand van de RRV kan een krachtig argument worden geformuleerd vóór de toelaatbaarheid van het opt-outsysteem. Zoals Doerga recent in de literatuur betoogt, kent de AVG namelijk géén uitputtend stelsel van rechtsmiddelen.¹⁴⁰ De RRV en de AVG moeten volgens hem veeleer worden gezien als twee aparte 'kanalen' voor handhaving. Overweging 11 van de RRV maakt duidelijk dat een bijkomend procedureel mechanisme is toegestaan, zolang deze de handhavingsmogelijkheden van de AVG niet vervangt of wijzigt.

Omdat de AVG expliciet in Bijlage I van de RRV is opgenomen, is de collectieve schadevergoedingsactie voor privacyschendingen inmiddels niet meer slechts een optie, maar een verplichting voor de lidstaten. Daarbij is cruciaal dat de RRV lidstaten voor binnenlandse procedures uitdrukkelijk de keuzevrijheid geeft tussen een opt-in- of een opt-outmechanisme. Aangezien de WAMCA de Nederlandse implementatie is van deze richtlijn, en het Unierecht hier expliciet de ruimte laat voor een opt-outsysteem, vormt dit een sterke aanwijzing dat het Nederlandse stelsel niet in strijd is met het Europees recht.

4.3.5 De wetsgeschiedenis: geen verbod, maar een roep om filters

Een veelgehoord tegenargument van gedaagden (zoals ook door Amazon aangevoerd) is dat uit de wetsgeschiedenis van de AVG een verbod op opt-out moet worden gelezen, uit angst voor een Amerikaanse claimcultuur.¹⁴¹ Doerga stelt echter dat deze wetsgeschiedenis niet een principieel verbod op het opt-outmechanisme bevat.¹⁴² Het voorkomen van een commerciële claimcultuur was namelijk uitsluitend gerelateerd aan de noodzaak om strenge ontvankelijkheidseisen te stellen aan belangenorganisaties, niet aan een verbod op het opt-outmechanisme.

4.3.6 Nederlandse Minister voor Rechtsbescherming

¹³⁸ Concl. P-G 30 januari 2026, ECLI:NL:PHR:2026:129, rov. 12.21-21.26 (TPC/Oracle).

¹³⁹ Schoenmakers & Koburg 2022, p. 316.

¹⁴⁰ Doerga 2026, p. 247.

¹⁴¹ Rb. Rotterdam 23 juli 2025, ECLI:NL:RBROT:2025:9088, rov. 8.16 (SDBN/Amazon).

¹⁴² Doerga 2026, p. 246; HvJ EU 4 oktober 2024, C-21/23, ECLI:EU:C:2024:846 rov. 53 (Lindenapotheke).

De Nederlandse Minister voor Rechtsbescherming lijkt hetzelfde standpunt in te nemen. In de memorie van toelichting in het wetsvoorstel tot implementatie van de RRV stelt hij dat uit de Nederlandse vertaling van overweging 142 volgt dat een collectieve schadevergoedingsvordering zonder voorafgaand mandaat mogelijk is.¹⁴³ De minister blijkt geen waarde te hechten aan het verschil in vertalingen.¹⁴⁴ Daarnaast is volgens de minister de plaatsing van de AVG in Bijlage I van de RRV een verduidelijking dat het collectief vorderen van schadevergoeding via de WAMCA mogelijk is.¹⁴⁵ Bovendien meent de minister (zoals Oracle aanvoert) dat het recht op schadevergoeding een doeltreffende voorziening in de zin van art. 79 AVG kan zijn.¹⁴⁶ Door de verwijzing in art. 80 lid 2 AVG zou de WAMCA verenigbaar zijn met de AVG. Deze redenering is echter niet sterk aangezien de wettekst van de AVG een strikt onderscheid maakt tussen het recht op schadevergoeding en op een doeltreffende voorziening.¹⁴⁷ De minister lijkt hiermee een ruime invulling aan art. 80 lid 2 AVG te geven.

4.3.7 Doelstellingen AVG

Een argument vóór een opt-outsysteem is dat het verbieden hiervan niet in lijn zou zijn met de doelstellingen van de AVG. Doordat individuen in strooischadezaken lastig zelfstandig kunnen procederen, is een collectieve opt-outprocedure een noodzakelijke en effectieve remedie om het fundamentele recht op gegevensbescherming te waarborgen.

Critici werpen hier echter het tegenargument van fragmentatie tegenop.¹⁴⁸ De AVG kent een harmonisatiedoelstelling en biedt lidstaten via de zogenoemde openingsclausule van artikel 80 lid 2 AVG slechts gerichte ruimte voor eigen regels. Omdat het recht op schadevergoeding in deze clausule ontbreekt, zou het nationaal toestaan van een opt-outschaadevergoedingsactie kunnen leiden tot versnippering van Uniehandhaving.¹⁴⁹

4.3.8 Teleologische benadering

Vanuit teleologisch perspectief kan ook worden beargumenteerd dat het vorderen van collectieve schadevergoeding op grond van de AVG via de WAMCA met opt-outsysteem wél mogelijk moet zijn. Een laagdrempelig opt-outsysteem maakt het weliswaar voor organisaties gemakkelijker om 'automatisch' namens grote groepen slachtoffers op te treden, wat het risico op een commerciële claimcultuur vergroot.¹⁵⁰ Dit risico neemt toe wanneer deze organisaties slechts aan de zeer basale ontvankelijkheidseisen van de AVG hoeven te voldoen. Dit zou nadelig zijn voor de beschermingsdoelstellingen van zowel de AVG als de RRV.

De WAMCA houdt echter dit risico effectief in toom. De WAMCA kent net zoals de AVG de doelstelling om de belangen van zowel de gedupeerden als de aangesproken partijen afdoende

¹⁴³ *Kamerstukken II* 2021/22, 36034, nr. 3, p. 6-7.

¹⁴⁴ Schoenmakers & Koburg 2022, p. 320.

¹⁴⁵ Schoenmakers & Koburg 2022, p. 320.

¹⁴⁶ *Kamerstukken II* 2021/22, 36034, nr. 3, par. 2.5.

¹⁴⁷ Artikel 82 jo. 79 AVG.

¹⁴⁸ Wassink, Doerga, Van Doorn & Pistora 2025, p. 245.

¹⁴⁹ Zie ook: Potjewijd e.a. 2021, p. 22.

¹⁵⁰ Rb. Rotterdam 23 juli 2025, ECLI:NL:RBROT:2025:9088, rov. 8.16 (*SDBN/Amazon*); Concl. P-G 30 januari 2026, ECLI:NL:PHR:2026:129, rov. 12.28 (*TPC/Oracle*).

te beschermen.¹⁵¹ Dit doel wordt nagestreefd door zware nationale ontvankelijkheidseisen te hanteren die fungeren als een onmisbaar filter dat commerciële uitwassen en lichtvaardige claims tegengaat.¹⁵² Daarnaast kent de WAMCA twee mogelijkheden voor betrokkenen om uit te stappen via opt-outregeling.¹⁵³ Deze dubbele mogelijkheid voor groepsleden om zich te onttrekken aan de bindende werking van de uitspraak waarborgt de autonomie van de betrokkenen.¹⁵⁴

Hierdoor ontstaat een ogenschijnlijke wisselwerking: de zware WAMCA-eisen rechtvaardigen het gebruik van het opt-outsysteem, waardoor de rechtsbescherming die de AVG voor slachtoffers beoogt, kan worden gerealiseerd. Het blijft wel de vraag of de zware WAMCA-eisen het uitoefenen van het recht op schadevergoeding uiterst moeilijk of onmogelijk maken, wat strijdig met het Unierecht zou zijn.

4.3.9 SDBN/Amazon

De rechtbank Amsterdam oordeelde in 2023 in de zaak *SOMI* tegen *TikTok* dat artikel 80 lid 2 AVG niet aan het vorderen van schadevergoeding ex art. 3:305a BW in de weg staat.¹⁵⁵ Ondanks deze uitspraak stelde de Rechtbank Rotterdam de vierde prejudiciële vraag of art. 80 AVG in de weg staat aan het vorderen van schadevergoeding zonder mandaat.¹⁵⁶ De rechtbank stelde dat kader ook de vijfde vraag of relevant is dat de WAMCA twee opt-outmomenten kent: na het aanwijzen van de exclusieve belangenbehartiger door de rechtbank en nadat partijen een vaststellingsovereenkomst hebben gesloten.¹⁵⁷

4.4 Tussenconclusie

In hoeverre is de WAMCA verenigbaar met de AVG op het gebied van ontvankelijkheidsvereisten en het opt-outmechanisme?

In dit hoofdstuk stond de vraag centraal in hoeverre de ontvankelijkheidsvereisten en het opt-outmechanisme van de WAMCA verenigbaar zijn met artikel 80 AVG. Gelet op de strikte wettekst en de systematiek van beide wetten, lijkt er sprake te zijn van een juridische botsing. Het Unierecht biedt lidstaten een beoordelingsmarge bij de inrichting van collectieve procedures. De Nederlandse wetgever lijkt met de zware WAMCA-ontvankelijkheidstoets de grenzen van deze marge op te zoeken. Waar de AVG en het HvJ EU in de *Meta*-zaak een laagdrempelige, doeltreffende toegang tot de rechter voorstaan ter bescherming van privacyrechten, bemoeilijken de zware, vertragende ontvankelijkheidsdrempels van de WAMCA in de praktijk de effectieve toegang tot de rechter.

Daarnaast gaat de WAMCA uit van een opt-outsysteem voor het vorderen van schadevergoeding, terwijl de wettekst van artikel 80 lid 2 AVG en overweging 142 een

¹⁵¹ Zie par. 3.2 en 2.2.

¹⁵² *Kamerstukken II* 2016/17, 34608, nr. 3, p. 7.

¹⁵³ Zie par. 3.4.

¹⁵⁴ Katan & Barbiers 2019, p. 176.

¹⁵⁵ Rb. Amsterdam 25 oktober 2023, ECLI:NL:RBAMS:2023:6694, *JOR* 2023/294, rov. 2.25-2.28, m.nt. T.M.C. Arons (*SOMI c.s./TikTok c.s.*).

¹⁵⁶ Rb. Rotterdam 23 juli 2025, ECLI:NL:RBROT:2025:9088, rov. 7 (*SDBN/Amazon*).

¹⁵⁷ Rb. Rotterdam 23 juli 2025, ECLI:NL:RBROT:2025:9088, rov. 7 (*SDBN/Amazon*).

dergelijke collectieve actie op opt-out basis juist niet lijken toe te staan. Aan de hand van de RRV kan echter worden betoogd dat artikel 80 lid 2 hier niet aan in de weg staat. De minister lijkt bij de implementatie hetzelfde standpunt in te nemen. Hoewel het opt-outmechanisme een commerciële claimcultuur kan vergemakkelijken, beschermt de zware ontvankelijkheidstoets van de WAMCA de belangen van gedupeerden tegen dergelijke uitwassen. Deze eisen aan belangenorganisaties zijn echter, gezien de duur van de procedure, wellicht disproportioneel streng. De WAMCA biedt de individuele gedupeerde immers zelf al aanzienlijke bescherming en autonomie via het systeem van de dubbele opt-out. Omdat de autonomie van de burger hiermee al in belangrijke mate is gewaarborgd, kan men zich afvragen of de loodzware ontvankelijkheidseisen voor belangenorganisaties niet te ver doorschieten en daarmee de doeltreffendheid van de AVG onnodig frustreren.

Deze spanning heeft er in de praktijk toe geleid dat de rechtbank Rotterdam in de zaak *SDBN/Amazon* prejudiciële vragen aan het HvJ EU heeft gesteld over de verenigbaarheid van het nationale WAMCA-kader met de AVG.

5. Conclusie

In de huidige digitale samenleving zijn er steeds meer privacyschendingen en inbreuken op de AVG die leiden tot massaschade. Het Unierecht streeft in de AVG naar een hoog beschermingsniveau voor de burger en kent slachtoffers het recht op schadevergoeding toe, waarbij de mogelijkheid tot collectief procederen een essentieel mechanisme vormt. Het doeltreffendheidsbeginsel eist dat nationale procedureregels de uitoefening van dit recht niet uiterst moeilijk of onmogelijk maken.

De Nederlandse wetgever heeft met de WAMCA een collectief instrument gecreëerd dat hier ten dele goed op aansluit. Daartegenover staat echter dat de Nederlandse procedure loodzware ontvankelijkheidsdrempels opwerpt (onder meer voor representativiteit, financiële middelen en zeggenschap), daar waar de AVG in de basis slechts beperkte eisen stelt.

Deze twee systemen botsen allereerst tekstueel en procedureel met elkaar. Zoals blijkt uit de recente evaluatie van het WODC, leidt deze verplichte, loodzware voorfase in de rechtspraak tot veel partijdebat, onzekerheid, hoge kosten en enorme vertragingen. Dit zet de doeltreffendheid van het Europese kader zwaar onder druk, nu juist zaken met een geringere financiële waarde (strooischade) hierdoor lastig financieerbaar worden en moeilijk van de grond komen. Zeker nu AVG-schendingen vaak tot strooischade leiden is dit problematisch.

Daarnaast ontstaat er frictie rondom het opt-outmechanisme. De Engelse vertaling van overweging 142 van de AVG lijkt, in tegenstelling tot de Nederlandse vertaling, het Unierecht een opt-outsysteem niet toe te staan. Deze juridische botsingen leidden tot prejudiciële vragen aan het Hof van Justitie van de EU in de zaak *SDBN/Amazon* over de toelaatbaarheid van zowel de nadere nationale ontvankelijkheidseisen als het collectief vorderen van schadevergoeding zonder expliciete opdracht.

Ondanks deze tekstuele frictie, lijkt de RRV gezien de keuzevrijheid tussen een opt-out- en opt-insysteem het wél toe te staan. De minister deelt deze opvatting. Daarnaast bestaat er een wisselwerking tussen het opt-outsysteem en de ontvankelijkheidseisen. Een laagdrempelig opt-outsysteem maakt het voor belangenorganisaties gemakkelijker om namens gedupeerden een vordering in te stellen wat de doeltreffende rechtsbescherming die de AVG nastreeft bevordert. Echter, juist omdat dit opt-outsysteem de drempel tot procederen verlaagt, fungeren de ontvankelijkheidseisen van de WAMCA als een noodzakelijk filter, ter voorkoming van het ontstaan van een commerciële claimcultuur ten koste van de gedupeerden.

Hoewel deze wisselwerking in theorie mooi lijkt, moet uit dit onderzoek worden geconcludeerd dat de Nederlandse wetgever met de strenge WAMCA-eisen te ver is doorgeschoten. De procedurele drempels zijn in de praktijk dusdanig vertragend en verlamdend dat de effectieve toegang tot de rechter voor slachtoffers wordt beperkt, wat op gespannen voet staat met het doeltreffendheidsbeginsel. Het opt-outsysteem rechtvaardigt deze zware ontvankelijkheidstoets bovendien niet volledig. De WAMCA biedt de individuele burger immers al afdoende autonomie en bescherming via de dubbele opt-out mogelijkheid. De vertragende ontvankelijkheidseisen voor belangenorganisaties zijn daarom in het licht van de AVG disproportioneel. De WAMCA is in haar huidige, strenge vorm dan ook moeilijk verenigbaar met de AVG.

Om de belofte van artikel 82 AVG in de praktijk waar te maken, zullen de nationale drempels verlaagd moeten worden. Daarbij zullen de toekomstige antwoorden op de prejudiciële vragen in *SDBN/Amazon* hopelijk het fundament zullen leggen voor een evenwichtiger systeem.

Literatuurlijst

AP 2024a

AP, *Sectorbeeld Overheid 2024*.

AP 2024b

AP, *Datalekkenrapportage 2024*.

Boitelle & Olden 2024

A.V.H. Boitelle & P.D. Olden, ‘Een handleiding voor de WAMCA’, *Ondernemingsrecht* 2024/18, p. 100-115.

Van Boom 2015

W.H. van Boom, ‘Kritiek en methode in juridisch-dogmatisch privaatrechtelijk onderzoek – een bespreking van Asser-Vranken Algemeen Deel****’, *NTBR* 2015/18, afl. 4, p. 122-131.

Van Boom, Katan & Lemstra 2025

W.H. van Boom, B.M. Katan & J.H. Lemstra (red.), *Handboek Massaschade (Recht en Praktijk nr. CA29)*, Deventer: Wolters Kluwer 2025.

Brouwer 2022

N.M. Brouwer, ‘*Lost in translation?* De betekenis van artikel 80 lid 2 AVG in verhouding tot de WAMCA’ *Computerrecht* 2022/49, p. 85.

Doerga 2026

J. Doerga, ‘In hoeverre verzet de AVG zich tegen het opt-outsysteem van de WAMCA?’, *WPNR* 2026, afl. 7538, p. 237-248.

Van Duin, Jonkers, Wassink & Meiring 2024

J.M.L. van Duin, A.L. Jonkers, J. Wassink & K.V. Meiring, ‘Immateriële schadevergoeding in collectieve acties onder de AVG: terug naar de kern’, *NTBR* 2024/18, afl. 6, p. 136-146.

Engelhard 2019

E.F.D. Engelhard, 'Immateriële schade als gevolg van data-inbreuken: het ondergeschoven kindje van de AVG', *NTBR* 2019/30, p. 192-200.

Gras & Korsten 2021

E. Gras & L.E.J. Korsten, 'Ontwikkelingen inzake het nieuwe collectieve actierecht: hoe verder met de WAMCA in het licht van de recente EU Richtlijn inzake representatieve vorderingen voor consumenten?' *Bb* 2021/50, afl. 9, p. 207-211.

Hoogervorst, Klaassen & Knigge 2024

E.M. Hoogervorst, C.J.M. Klaassen & A. Knigge, 'Kroniek WAMCA', *TCR* 2024, afl. 3, p. 101-121.

Katan & Barbiers 2019

B.M. Katan & D.L. Barbiers, 'De Richtlijn representatieve vorderingen komt eraan. Wat te doen met de WAMCA?', *NTBR* 2019/27, p. 171-182.

Klaassen 2024

C.J.M. Klaassen, 'De afwikkeling van massaschade op de voet van de Wamca: werkt het?', *AV&S* 2024/2, afl. 1, p. 5-15.

Van der Linden & Walree 2018

T.E. van der Linden & T.F. Walree, 'De collectieve procedure als oplossing voor het privaatrechtelijke handhavingstekort bij een datalek?', *AV&S* 2018/20, p. 105-113.

Pool in: Arbeidsovereenkomst

A.H. Pool, commentaar op art. 82 AVG, in: S.S.M. Peters (red.), *Arbeidsovereenkomst*, Deventer: Wolters Kluwer (online).

Potjewijd e.a. 2021

G. Potjewijd e.a., 'Mass Damage Claims for GDPR Infringements: A Multi-Jurisdictional Perspective', *Mass Claims* 2021, afl. 1, p. 5-26.

Saarloos & Knap 2023

K. Saarloos & L.J. Knap, 'Collectieve vorderingen zonder mandaat onder de Algemene Verordening Gegevensbescherming', *NTBR* 2023/3, afl. 1, p. 20-26.

Samsom 2022

M.C. Samsom, 'Normering van schadevergoeding in gegevensbeschermingszaken', *AV&S* 2022/3, afl. 1, p. 11-17.

Schoenmakers & Koburg 2022

E.A.J. Schoenmakers & A.P. Koburg, 'De verhouding tussen de AVG en de WAMCA: is een collectieve privacy schadeclaim zonder dat daartoe opdracht is gegeven door betrokkene (opt-out) mogelijk op grond van de AVG?', *Computerrecht* 2022/182, p. 315-320.

Tjeenk Willink in: T&C Privacy- en gegevensbeschermingsrecht

Q.J. Tjeenk Willink, commentaar op art. 82 AVG, in: *Tekst & Commentaar Privacy- en gegevensbeschermingsrecht*, Deventer: Wolters Kluwer (losbladig en online).

Vader 2024

W.A. Vader, 'Hoeveel zeggenschap mag een externe financier hebben over een collectieve actie van een belangenbehartiger?', *Onderneming en Financiering* 2024, afl. 32, p. 31-46.

Vrugt & Dammers 2018

N. Vrugt & W.F. Dammers, 'Massaschadeclaims voor betrokkenen onder de AVG volgens Nederlands recht', *P&I* 2018/137, afl. 4, p. 114-120.

Wassink, Doerga, Van Doorn & Pistora 2025

J. Wassink, J. Doerga, C.J.M. van Doorn & D. Pistora, 'Collectieve en algemeen belang acties in het burgerlijk recht', *NTBR* 2025/28, afl. 7, p. 239-255.

WODC 2025

WODC, *5 jaar WAMCA - Evaluatie Wet afwikkeling massaschade in collectieve actie (2020-2025)*.

Jurisprudentielijst

Nederlandse rechtspraak

HR 14 maart 2025, ECLI:NL:HR:2025:388 (*Apple*)
Concl. P-G 30 januari 2026, ECLI:NL:PHR:2026:129 (*TPC/Oracle*)
Rb. Rotterdam 23 juli 2025, ECLI:NL:RBROT:2025:9088 (*SDBN/Amazon*)
Rb. Amsterdam 15 januari 2025, ECLI:NL:RBAMS:2025:313 (*SBP & SMC/Google*)
Rb. Rotterdam 13 november 2024, ECLI:NL:RBROT:2024:11322 (*Amazon*)
Rb. Amsterdam 17 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:4264 (*Stichting ICAM/Staat*)
Rb. Amsterdam 14 februari 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:745 (*BCW/AbbVie*)
Rb. Amsterdam 25 oktober 2023, ECLI:NL:RBAMS:2023:6694, *JOR* 2023/294, m.nt. T.M.C. Arons (*SOMI c.s./TikTok c.s.*)
Rb. Amsterdam 13 juli 2022, ECLI:NL:RBAMS:2022:4035 (*FNV & CNV/Temper*)
Rb. Amsterdam 30 juni 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:3307 (*Data Privacy Stichting/Facebook*)
Rb. Amsterdam 9 december 2020, ECLI:NL:RBAMS:2020:612
Rb. Amsterdam 2 september 2019, ECLI:NL:RBAMS:2019:6490

Europese rechtspraak

HvJ EU 4 oktober 2024, C-21/23, ECLI:EU:C:2024:846 (*Lindenapotheke*)
HvJ EU 20 juni 2024, gevoegde zaken C-182/22-C-189/22, ECLI:EU:C:2024:531 (*Scalable Capital (JU & SO)*)
HvJ EU 14 december 2023, C-456/22, ECLI:EU:C:2023:988 (*Gemeinde Ummendorf*)
HvJ EU 14 december 2023, C-340/21, ECLI:EU:C:2023:986 (*VB/Natsionalna agentsia za prihodite*)
HvJ EU 4 mei 2023, C-300/21, ECLI:EU:C:2023:370 (*UI/Österreichischer Post AG*)
HvJ EU 28 april 2022, C-319/20, ECLI:EU:C:2022:322, *JBP* 2023/188 (*Meta Platforms Ireland Limited/Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände Verbraucherzentrale Bundesverband*)
HvJ EU 13 mei 2014, C-131/12, ECLI:EU:C:2014:317 (*Google/Spain*)
HvJ EU 13 juli 2006, gevoegde zaken C-295/04-298/04, ECLI:EU:C:2006:461 (*Manfredi*)

Bijlage I Relevante wetsbepalingen

Artikel 3:305a Burgerlijk Wetboek

Vindplaats: wettenoverheid.nl; geraadpleegd op 21 mei 2026

Artikel 305a

77

[Wijziging(en) zonder datum inwerkingtreding aanwezig. Zie het [wijzigingenoverzicht](#).]

- 1 Een stichting of vereniging met volledige rechtsbevoegdheid kan een rechtsvordering instellen die strekt tot bescherming van gelijksoortige belangen van andere personen, voor zover zij deze belangen ingevolge haar statuten behartigt en deze belangen voldoende zijn gewaarborgd.
- 2 De belangen van de personen tot bescherming van wier belangen de rechtsvordering strekt, zijn voldoende gewaarborgd, wanneer de rechtspersoon als bedoeld in lid 1, voldoende representatief is, gelet op de achterban en de omvang van de vertegenwoordigde vorderingen en beschikt over:
 - a. een toezichthoudend orgaan;
 - b. passende en doeltreffende mechanismen voor de deelname aan of vertegenwoordiging bij de besluitvorming van de personen tot bescherming van wier belangen de rechtsvordering strekt;
 - c. voldoende middelen om de kosten voor het instellen van een rechtsvordering te dragen, waarbij de zeggenschap over de rechtsvordering in voldoende mate bij de rechtspersoon ligt;
 - d. een algemeen toegankelijke internetpagina, waarop de volgende informatie beschikbaar is:
 - 1°. de statuten van de rechtspersoon;
 - 2°. de bestuursstructuur van de rechtspersoon;
 - 3°. de laatst vastgestelde jaarlijkse verantwoording op hoofdlijnen van het toezichthoudend orgaan over het door haar uitgevoerde toezicht;
 - 4°. het laatst vastgestelde bestuursverslag;
 - 5°. de bezoldiging van bestuurders en de leden van het toezichthoudend orgaan;
 - 6°. de doelstellingen en werkwijzen van de rechtspersoon;
 - 7°. een overzicht van de stand van zaken in lopende procedures en de resultaten daarvan;
 - 8°. indien een bijdrage wordt gevraagd van de personen tot bescherming van wier belangen de rechtsvordering strekt: inzicht in de berekening van deze bijdrage;
 - 9°. een overzicht van de wijze waarop personen tot bescherming van wier belangen de rechtsvordering strekt zich kunnen aansluiten bij de rechtspersoon en de wijze waarop zij deze aansluiting kunnen beëindigen;
 - e. voldoende ervaring en deskundigheid ten aanzien van het instellen en voeren van de rechtsvordering;
 - f. een financiering van de rechtsvordering die niet afkomstig is van een financier die een concurrent is van degene tegen wie de rechtsvordering zich richt of van een financier die afhankelijk is van degene tegen wie de rechtsvordering zich richt, indien het gaat om een rechtsvordering ter bescherming van een belang als bedoeld in artikel 2, eerste lid, van [Richtlijn \(EU\) 2020/1828](#) van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2020 betreffende representatieve vorderingen ter bescherming van de collectieve belangen van consumenten en tot intrekking van [Richtlijn 2009/22/EG](#) (PbEU 2020, L 409).
- 3 Een rechtspersoon als bedoeld in lid 1 is slechts ontvankelijk indien:
 - a. de bestuurders betrokken bij de oprichting van de rechtspersoon, en hun opvolgers, geen rechtstreeks of middellijk winstoogmerk hebben, dat via de rechtspersoon wordt gerealiseerd;
 - b. de rechtsvordering een voldoende nauwe band met de Nederlandse rechtssfeer heeft. Van een voldoende nauwe band met de Nederlandse rechtssfeer is sprake, wanneer:

- 1°. de rechtspersoon genoegzaam aannemelijk maakt dat het merendeel van de personen tot bescherming van wier belangen de rechtsvordering strekt, zijn gewone verblijfplaats in Nederland heeft; of
 - 2°. degene tegen wie de rechtsvordering zich richt, woonplaats in Nederland heeft en bijkomende omstandigheden wijzen op voldoende verbondenheid met de Nederlandse rechtssfeer; of
 - 3°. de gebeurtenis of de gebeurtenissen waarop de rechtsvordering betrekking heeft, in Nederland heeft of hebben plaatsgevonden;
 - c. de rechtspersoon in de gegeven omstandigheden voldoende heeft getracht het gevorderde door het voeren van overleg met de verweerder te bereiken. Een termijn van twee weken na de ontvangst door de verweerder van een verzoek tot overleg onder vermelding van het gevorderde, is daarvoor in elk geval voldoende.
- 4 Een rechtsvordering als bedoeld in lid 1 kan strekken tot veroordeling van de verweerder tot het openbaar maken of laten openbaar maken van de uitspraak, zulks op een door de rechter te bepalen wijze en op kosten van de door de rechter aan te geven partij of partijen.
 - 5 Een rechtspersoon als bedoeld in lid 1 stelt een bestuursverslag en een jaarrekening op overeenkomstig het bepaalde voor verenigingen en stichtingen in respectievelijk de [artikelen 49 en 300 en in Titel 9 van Boek 2](#). Onverminderd het in [titel 9](#)

Artikel 80 en 82 Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016

Vindplaats: eur-lex.europa.eu; geraadpleegd op 21 mei 2026

Artikel 80

Vertegenwoordiging van betrokkenen

1. De betrokkene heeft het recht een orgaan, organisatie of vereniging zonder winstoogmerk dat of die op geldige wijze volgens het recht van een lidstaat is opgericht, waarvan de statutaire doelstellingen het openbare belang dienen en dat of die actief is op het gebied van de bescherming van de rechten en vrijheden van de betrokkene in verband met de bescherming van diens persoonsgegevens, opdracht te geven de klacht namens hem in te dienen, namens hem de in artikelen 77, 78 en 79 bedoelde rechten uit te oefenen en namens hem het in artikel 82 bedoelde recht op schadevergoeding uit te oefenen, indien het lidstatelijke recht daarin voorziet.
2. De lidstaten kunnen bepalen dat een orgaan, organisatie of vereniging als bedoeld in lid 1 van dit artikel, over het recht beschikt om onafhankelijk van de opdracht van een betrokkene in die lidstaat klacht in te dienen bij de overeenkomstig artikel 77 bevoegde toezichthoudende autoriteit en de in de artikelen 78 en 79 bedoelde rechten uit te oefenen, indien het/zij van mening is dat de rechten van een betrokkene uit hoofde van deze verordening zijn geschonden ten gevolge van de verwerking.

Artikel 82

Recht op schadevergoeding en aansprakelijkheid

1. Eenieder die materiële of immateriële schade heeft geleden ten gevolge van een inbreuk op deze verordening, heeft het recht om van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker schadevergoeding te ontvangen voor de geleden schade.
2. Elke verwerkingsverantwoordelijke die bij verwerking is betrokken, is aansprakelijk voor de schade die wordt veroorzaakt door verwerking die inbreuk maakt op deze verordening. Een verwerker is slechts aansprakelijk voor de schade die door verwerking is veroorzaakt wanneer bij de verwerking niet is voldaan aan de specifiek tot verwerkers gerichte verplichtingen van deze verordening of buiten dan wel in strijd met de rechtmatige instructies van de verwerkingsverantwoordelijke is gehandeld.
3. Een verwerkingsverantwoordelijke of verwerker wordt van aansprakelijkheid op grond van lid 2 vrijgesteld indien hij bewijst dat hij op geen enkele wijze verantwoordelijk is voor het schadeveroorzakende feit.
4. Wanneer meerdere verwerkingsverantwoordelijken of verwerkers bij dezelfde verwerking betrokken zijn, en overeenkomstig de leden 2 en 3 verantwoordelijk zijn voor schade die door verwerking is veroorzaakt, wordt elke verwerkingsverantwoordelijke of verwerker voor de gehele schade aansprakelijk gehouden teneinde te garanderen dat de betrokkene daadwerkelijk wordt vergoed.
5. Wanneer een verwerkingsverantwoordelijke of verwerker de schade overeenkomstig lid 4 geheel heeft vergoed, kan deze verwerkingsverantwoordelijke of verwerker op andere verwerkingsverantwoordelijken of verwerkers die bij de verwerking waren betrokken, het deel van de schadevergoeding verhalen dat overeenkomt met hun deel van de aansprakelijkheid voor de schade, overeenkomstig de in lid 2 gestelde voorwaarden.
6. Gerechtelijke procedures voor het uitoefenen van het recht op schadevergoeding worden gevoerd voor de in artikel 79, lid 2, bedoelde lidstaatrechtelijk bevoegde gerechten.

Bijlage II AI logboek

Prompt 1

Input prompt: Dit bestand is de huidige opzet van mijn bachelor scriptie rechten. De hoofdstukken staan nu niet overzichtelijk, kan je dit op orde brengen. Gebruik uitsluitend het gestuurde bestand.

Output Gemini:

Hoofdstuk 2: De Europese Maatstaf (Beantwoording Deelvraag 1)

- **Deelvraag: Welke eisen stelt het Unierechtelijke kader aan de effectieve collectieve handhaving van het recht op schadevergoeding (art. 82 AVG)?**
- **Inhoud: Je zet de norm neer. Je bespreekt art. 82 (herstel) en art. 80 AVG (representatie). Je legt uit dat Europa eist dat de weg naar de rechter niet "uiterst moeilijk" mag worden gemaakt. Dit is je meetlat.**

Hoofdstuk 3: De Ontvankelijkheidsbarrière en de Mandaat-frictie (Beantwoording Deelvraag 2)

- **Deelvraag: In hoeverre vormen de nationale ontvankelijkheidseisen en de mandaat-clash (art. 80 AVG vs. WAMCA) een belemmering voor collectieve AVG-claims?**
- **Integratie WODC: Hier bespreek je de 'Rotterdamse vraag' en de 'Lost in Translation'-theorie.**
- **De bewijslast: Je vult dit aan met gegevens uit het WODC-rapport: laat zien dat de zware eisen (lid 2 en 5) in de praktijk inderdaad leiden tot niet-ontvankelijkheid of enorme vertragingen. Je legt uit waarom de 'lid 6-uitzondering' hier faalt.**

Hoofdstuk 4: De Dogmatische Muur van Homogeniteit (Beantwoording Deelvraag 3)

- **Deelvraag: In hoeverre vormt de nationale eis van 'voldoende gelijksoortige belangen' een barrière voor de collectieve afwikkeling van privacy-inbreuken?**
- **Integratie WODC: Je analyseert de frictie tussen het EBI-arrest (concreet nadeel) en de WAMCA-eis van homogeniteit.**
- **De praktijk: Je gebruikt de SOMI/TikTok-zaak als hét voorbeeld waar de claim strandt op dit vereiste. Je gebruikt het WODC-rapport om aan te tonen dat rechters worstelen met deze eis bij immateriële schade, wat de effectiviteit van de WAMCA voor datalekken ondermijnt.**

Hoofdstuk 5: Conclusie (De Synthese)

- **De 'Tientjesclaim'-paradox (oud 5.1):** Je concludeert dat de WAMCA voor de burger met een kleine schade (de 'tientjesclaim') in theorie prachtig is, maar in de praktijk onbereikbaar blijft door de barrières uit H3 en H4.
- **De Onvervulde Belofte (oud 5.3):** Je beantwoordt de hoofdvraag: de nationale procedurele vereisten zijn zo dominant dat ze de Europese doelstellingen van art. 82 AVG feitelijk verstikken. Er gaapt een gat tussen wat Europa belooft en wat de WAMCA levert.